

ORIENTĂRI

ORIENTAREA (UE) 2015/855 A BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 12 martie 2015

privind principiile unui Cadru etic al Eurosistemului și de abrogare a Orientării BCE/2002/6 privind standardele minime aplicabile Băncii Centrale Europene și băncilor centrale naționale cu ocazia efectuării operațiunilor de politică monetară, a operațiunilor de schimb cu rezervele valutare ale BCE și a gestionării activelor din rezervele valutare ale BCE (BCE/2015/11)

CONSILIUL GUVERNATORILOR BĂNCII CENTRALE EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 127 și 128,

având în vedere Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, în special articolele 12.1 și 14.3 coroborate cu articolele 3.1, 5 și 16,

întrucât:

- (1) Eurosistemul acordă o importanță deosebită abordării de guvernare corporativă care plasează în centrul Eurosistemului asumarea responsabilității, transparența și cele mai înalte standarde etice. Aderarea la aceste principii constituie elementul cheie al credibilității Eurosistemului și este esențială pentru asigurarea încrederii cetățenilor europeni.
- (2) În acest context, se apreciază că este necesară instituirea unui cadru etic pentru Eurosistem care să stabilească standardele etice prin a căror respectare să se asigure credibilitatea și reputația acestuia, precum și încrederea publicului în integritatea și imparțialitatea membrilor personalului și ai organelor Băncii Centrale Europene (BCE) și ale băncilor centrale naționale (BCN) ale statelor membre a căror monedă este euro (denumit în continuare „Cadru etic al Eurosistemului”). Cadru etic al Eurosistemului ar trebui să fie constituit din prezenta orientare, prin care sunt stabilite principiile, un set de bune practici privind implementarea acestor principii și regulile și practicile interne adoptate de fiecare bancă centrală din Eurosistem.
- (3) Orientarea BCE/2002/6 ⁽¹⁾ stabilește standardele etice minime aplicabile băncilor centrale din Eurosistem cu ocazia efectuării operațiunilor de politică monetară, a operațiunilor de schimb cu rezervele valutare ale BCE și a gestionării activelor din rezervele valutare ale BCE. Consiliul guvernatorilor apreciază că este necesar să se extindă aplicarea acestor standarde etice minime pentru a acoperi îndeplinirea tuturor misiunilor conferite Eurosistemului în scopul de a se asigura aplicarea acelorași standarde etice cu privire la membrii personalului și ai organelor relevante implicați în îndeplinirea misiunilor Eurosistemului și în scopul de a salvagarda reputația Eurosistemului ca întreg. Prin urmare, Orientarea BCE/2002/6 ar trebui înlocuită cu prezenta orientare.
- (4) În plus, standardele minime existente în ceea ce privește prevenirea utilizării necorespunzătoare a informațiilor privilegiate, prevăzute de Orientarea BCE/2002/6, ar trebui dezvoltate mai mult pentru a se consolida prevenirea unei astfel de utilizări necorespunzătoare de către membrii personalului sau ai organelor BCE sau BCN și pentru a se exclude potențialele conflicte de interese generate de tranzacții financiare private. În acest scop, Cadru etic al Eurosistemului ar trebui să definească în mod clar principalele concepte, precum și rolurile și responsabilitățile diferitelor organe implicate. În plus, acesta ar trebui să prevadă, dincolo de interdicția generală de a folosi în mod necorespunzător informații privilegiate, restricții suplimentare pentru persoanele care au acces la informații privilegiate. Cadru etic al Eurosistemului ar trebui, de asemenea, să prevadă cerințele privind monitorizarea respectării sale și raportarea cazurilor de nerespectare.
- (5) În plus, acesta ar trebui să includă și standarde minime privind evitarea conflictelor de interese și acceptarea de cadouri și ospitalitate.

⁽¹⁾ Orientarea BCE/2002/6 din 26 septembrie 2002 privind standardele minime aplicabile Băncii Centrale Europene și băncilor centrale naționale cu ocazia efectuării operațiunilor de politică monetară, a operațiunilor de schimb cu rezervele valutare ale BCE și a gestionării activelor din rezervele valutare ale BCE (JO L 270, 8.10.2002, p. 14).

- (6) Cadrul etic al Eurosistemului ar trebui aplicat în îndeplinirea misiunilor Eurosistemului. Este de dorit ca băncile centrale din Eurosistem să aplice standarde echivalente în ceea ce privește membrii personalului sau agenții externi implicați în îndeplinirea misiunilor care nu au legătură cu Eurosistemul.
- (7) Dispozițiile prezentei orientări nu aduc atingere legislației naționale aplicabile. Atunci când o BCN nu poate implementa o dispoziție a prezentei orientări din motive legate de legislația națională aplicabilă, aceasta ar trebui să informeze BCE cu privire la această situație. În plus, BCN în cauză ar trebui să aibă în vedere posibilitatea de a lua unele dintre măsurile aflate la dispoziția sa pentru a depăși obstacolul din legislația națională.
- (8) Dispozițiile prezentei orientări nu aduc atingere Codului de conduită pentru membrii Consiliului guvernatorilor ⁽¹⁾.
- (9) De vreme ce Cadrul etic al Eurosistemului este limitat la îndeplinirea misiunilor Eurosistemului, Consiliul guvernatorilor a adoptat un cadru etic echivalent pentru îndeplinirea atribuțiilor de supraveghere de către BCE și autoritățile naționale competente, ca parte a Mecanismului unic de supraveghere ⁽²⁾,

ADOPTĂ PREZENTA ORIENTARE:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentei orientări:

1. „bancă centrală din Eurosistem” înseamnă BCE și BCN ale statelor membre a căror monedă este euro;
2. „misiuni ale Eurosistemului” înseamnă misiunile încredințate Eurosistemului conform Tratatului și Statutului Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene;
3. „informații privilegiate” înseamnă orice informații considerate sensibile cu privire la piață care au legătură cu îndeplinirea misiunilor Eurosistemului de către băncile centrale din Eurosistem și care nu au fost făcute publice sau nu sunt accesibile publicului;
4. „informații considerate sensibile cu privire la piață” înseamnă informații cu caracter exact a căror publicare poate avea un efect semnificativ asupra prețurilor activelor sau asupra prețurilor de pe piețele financiare;
5. „inițiat” înseamnă orice membru al unui organ sau orice membru al personalului care are acces la informații privilegiate mai mult de o dată;
6. „membru al personalului” înseamnă orice persoană care are un raport de muncă cu o bancă centrală din Eurosistem, cu excepția celor cărora le sunt încredințate doar atribuții care nu au legătură cu îndeplinirea misiunilor Eurosistemului;
7. „membru al organelor” înseamnă membrii organelor de decizie și ai altor organe interne ale băncilor centrale din Eurosistem care nu sunt membri ai personalului;
8. „instituții financiare” are sensul definit la punctul 2.55 din capitolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾;
9. „conflict de interese” înseamnă o situație în care membrii personalului sau ai organelor au interese personale care pot influența sau pot părea să influențeze îndeplinirea imparțială și obiectivă a atribuțiilor ce le revin;

⁽¹⁾ Codul de conduită pentru membrii Consiliului guvernatorilor adoptat de Banca Centrală Europeană (JO C 123, 24.5.2002, p. 9).

⁽²⁾ Orientarea (UE) 2015/856 a Băncii Centrale Europene din 12 martie 2015 privind principiile unui Cadru etic pentru Mecanismul unic de supraveghere (BCE/2015/12) (a se vedea pagina 29 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană (JO L 174, 26.6.2013, p. 1).

10. „interes personal” înseamnă orice beneficiu sau potențial beneficiu, de natură financiară sau nefinanciară, pentru membrii personalului sau ai organelor, membrii familiilor acestora, celelalte rude ale acestora sau cercul de prieteni și cunoștințe apropiate ale acestora;
11. „avantaj” înseamnă orice cadou, element de ospitalitate sau alt beneficiu de natură financiară sau nefinanciară care îmbunătățește în mod obiectiv situația financiară, juridică sau personală a primitorului și la care primitorul nu este altfel îndreptățit.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

- (1) Prezenta orientare se aplică băncilor centrale din Eurosistem în ceea ce privește îndeplinirea misiunilor ce le revin în Eurosistem. În acest sens, regulile interne adoptate de băncile centrale din Eurosistem în contextul respectării dispozițiilor prezentei orientări se aplică membrilor personalului și ai organelor acestor bănci.
- (2) Băncile centrale din Eurosistem extind, în măsura posibilă din punct de vedere juridic, obligațiile definite în actele de implementare a dispozițiilor prezentei orientări la persoanele implicate în îndeplinirea misiunilor Eurosistemului care nu sunt membri ai personalului băncilor centrale din Eurosistem.
- (3) Dispozițiile prezentei orientări nu aduc atingere aplicării de către băncile centrale din Eurosistem a unor norme etice mai stricte în ceea ce privește membrii personalului și ai organelor acestor bănci.

Articolul 3

Roluri și responsabilități

- (1) Consiliul guvernatorilor stabilește prin prezenta orientare principiile Cadrului etic al Eurosistemului și instituie bune practici cu privire la implementarea acestor principii în temeiul responsabilității sale de stabilire a culturii etice și corporative la nivelul Eurosistemului.
- (2) Comitetul de audit, Comitetul auditorilor interni și Comitetul pentru dezvoltare organizațională sunt implicate în aplicarea și monitorizarea Cadrului etic al Eurosistemului în conformitate cu mandatele ce le-au fost atribuite.
- (3) Băncile centrale din Eurosistem precizează rolurile și responsabilitățile organelor, unităților și membrilor personalului implicați la nivel local în implementarea, aplicarea și monitorizarea Cadrului etic al Eurosistemului.

Articolul 4

Comunicare și creșterea gradului de cunoaștere

- (1) Băncile centrale din Eurosistem formulează norme interne proprii pentru implementarea prezentei orientări în mod clar și transparent, comunică aceste norme membrilor personalului și ai organelor și asigură accesibilitatea acestora.
- (2) Băncile centrale din Eurosistem iau măsurile adecvate pentru creșterea gradului de cunoaștere de către membrii personalului și ai organelor acestor bănci pentru a asigura înțelegerea de către aceștia a obligațiilor ce le revin în temeiul Cadrului etic al Eurosistemului.

Articolul 5

Monitorizarea respectării

- (1) Băncile centrale din Eurosistem monitorizează respectarea normelor de implementare a prezentei orientări. Monitorizarea include, după caz, efectuarea de verificări periodice și/sau ad-hoc ale respectării. Băncile centrale din Eurosistem stabilesc proceduri adecvate pentru a răspunde prompt în caz de nerespectare și pentru a corecta astfel de cazuri.
- (2) Monitorizarea respectării nu aduce atingere normelor interne care permit investigațiile interne atunci când un membru al personalului sau al unui organ este suspectat de încălcarea normelor de implementare a prezentei orientări.

*Articolul 6***Raportarea cazurilor de nerespectarea și măsurile subsecvente**

- (1) Băncile centrale din Eurosistem adoptă proceduri interne pentru raportarea cazurilor de nerespectare a normelor de implementare a prezentei orientări, inclusiv norme privind denunțurile în conformitate cu legile și reglementările aplicabile.
- (2) Băncile centrale din Eurosistem adoptă măsuri pentru a asigura protejarea adecvată a persoanelor care raportează cazuri de nerespectare.
- (3) Băncile centrale din Eurosistem asigură luarea de măsuri subsecvente corespunzătoare în cazurile de nerespectare, inclusiv, după caz, impunerea de măsuri disciplinare corespunzătoare conform normelor și procedurilor disciplinare aplicabile.
- (4) Băncile centrale din Eurosistem raportează Consiliului guvernatorilor, fără întârzieri nejustificate, orice incident major privind nerespectarea normelor de implementare a prezentei orientări prin intermediul Comitetului pentru dezvoltare organizațională în conformitate cu procedurile interne aplicabile. În cazuri urgente, o bancă centrală din Eurosistem poate raporta un incident major privind nerespectarea direct Consiliului guvernatorilor. În orice caz, băncile centrale din Eurosistem informează în paralel Comitetul de audit.

CAPITOLUL II

REGULI PRIVIND PREVENIREA UTILIZĂRII NECORESPUNZĂTOARE A INFORMAȚIILOR PRIVILEGIATE*Articolul 7***Interdicția generală de a folosi în mod necorespunzător informații privilegiate**

- (1) Băncile centrale din Eurosistem asigură interzicerea utilizării necorespunzătoare a informațiilor privilegiate de către membrii personalului și ai organelor acestora.
- (2) Interdicția privind utilizarea necorespunzătoare a informațiilor privilegiate acoperă minimum: (a) utilizarea informațiilor privilegiate pentru tranzacții private pe cont propriu sau în contul unor terți; (b) divulgarea de informații privilegiate oricărei alte persoane, cu excepția cazului în care această divulgare este efectuată în cursul îndeplinirii îndatoririlor profesionale pe baza principiului necesității de a cunoaște; și (c) utilizarea informațiilor privilegiate pentru a recomanda altor persoane sau pentru a le determina să efectueze tranzacții financiare private.

*Articolul 8***Restricții specifice pentru inițiați**

- (1) Băncile centrale din Eurosistem asigură restricționarea accesului la informațiile privilegiate astfel încât acesta să fie permis doar acelor membri ai personalului și ai organelor care trebuie să aibă acces la aceste informații pentru a-și îndeplini atribuțiile profesionale.
- (2) Băncile centrale din Eurosistem se asigură că toți inițiații fac obiectul unor restricții specifice în ceea ce privește tranzacțiile financiare private critice. O tranzacție financiară privată este considerată critică atunci când este sau poate fi percepută ca fiind strâns legată de îndeplinirea misiunilor Eurosistemului. Băncile centrale din Eurosistem prevăd în normele lor interne o listă de astfel de tranzacții critice care va include, în special:
  - (a) tranzacțiile cu acțiuni și obligațiuni emise de societăți financiare cu sediul în Uniune;
  - (b) tranzacții valutare, tranzacții cu aur, tranzacționarea titlurilor emise de administrațiile publice din zona euro;
  - (c) tranzacții pe termen scurt, respectiv achiziția și vânzarea ulterioară sau vânzarea și achiziția ulterioară a aceluiași instrument financiar într-o perioadă de referință determinată;
  - (d) tranzacții cu instrumente financiare derivate legate de instrumentele financiare prevăzute la literele (a)-(c) și scheme de plasament colectiv al căror scop principal este de a investi în astfel de instrumente financiare.

(3) Băncile centrale din Eurosistem adoptă norme interne prin care stabilesc restricții specifice pentru inițiați, care au în vedere considerente legate de eficiență, eficacitate și proporționalitate. Astfel de restricții specifice pot conține oricare din cele de mai jos, sau o combinație a acestora:

- (a) interzicerea anumitor tranzacții financiare;
- (b) cerința autorizării prealabile pentru anumite tranzacții financiare;
- (c) o cerință de raportare *ex ante* sau *ex post* pentru anumite tranzacții financiare; și/sau
- (d) perioade de embargo pentru anumite tranzacții financiare.

(4) Băncile centrale din Eurosistem pot alege să aplice aceste restricții specifice și altor membri ai personalului diferiți de inițiați.

(5) Băncile centrale din Eurosistem asigură posibilitatea ajustării rapide a listelor lor de tranzacții financiare private critice pentru a reflecta deciziile Consiliului guvernatorilor.

(6) Băncile centrale din Eurosistem precizează în normele lor interne condițiile și garanțiile în temeiul cărora membri ai personalului și ai organelor care încredințează unui terț independent administrarea tranzacțiilor lor financiare private printr-un acord scris de administrare a activelor sunt exceptați de la restricțiile specifice prevăzute în prezentul articol.

CAPITOLUL III

REGULI PRIVIND EVITAREA CONFLICTELOR DE INTERES

Articolul 9

Conflictele de interese

(1) Băncile centrale din Eurosistem dispun de mecanisme pentru evitarea unei situații în care un candidat avut în vedere pentru numirea ca membru al personalului este în conflict de interese din cauza unor activități ocupaționale anterioare sau al unor relații personale.

(2) Băncile centrale din Eurosistem adoptă norme interne prin care solicită membrilor personalului și ai organelor acestora să evite pe durata raporturilor de muncă cu aceste bănci orice situație care ar putea genera un conflict de interese și să raporteze astfel de situații. Băncile centrale din Eurosistem se asigură că, atunci când este raportat un conflict de interese, sunt disponibile măsuri adecvate pentru evitarea acestuia, inclusiv măsura alocării atribuțiilor privind chestiunea respectivă altor angajați.

(3) Băncile centrale din Eurosistem dispun de mecanisme pentru evaluarea și evitarea posibilelor conflicte de interese generate de activitățile ocupaționale asumate după încetarea raporturilor de muncă cu băncile respective de către membrii organelor acestora și de membrii personalului cu funcții de conducere cu obligații de raportare directă față de conducerea executivă.

(4) Băncile centrale din Eurosistem dispun, atunci când este relevant, de mecanisme pentru evaluarea și evitarea potențialelor conflicte de interese generate de activitățile ocupaționale asumate de membrii personalului acestora pe durata concediului fără plată.

CAPITOLUL IV

NORME PRIVIND ACCEPTAREA DE CADOURI ȘI OSPITALITATE

Articolul 10

Interzicerea primirii de avantaje

(1) Băncile centrale din Eurosistem adoptă norme interne pentru a interzice membrilor personalului și ai organelor acestora să solicite, să primească sau să accepte o promisiune legată de primirea pentru ei sau orice altă persoană a oricărui avantaj legat în orice fel de îndeplinirea atribuțiilor oficiale care le revin.

(2) Băncile centrale din Eurosistem pot preciza în normele lor interne excepții de la interdicția prevăzută la alineatul (1) în ceea ce privește avantajele oferite de băncile centrale, instituțiile, organele sau agențiile Uniunii, organizații internaționale și agenții guvernamentale și în ceea ce privește avantajele oferite de sectorul privat a căror valoare este neglijabilă sau obișnuită potrivit uzanțelor, cu condiția ca în al doilea caz aceste avantaje să nu fie frecvente și nici din aceeași sursă. Băncile centrale din Eurosistem se asigură că aceste excepții nu influențează și nu pot fi percepute ca influențând independența și imparțialitatea membrilor organelor și personalului lor.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 11

Abrogare

Orientarea BCE/2002/6 se abrogă.

Articolul 12

Producerea de efecte și punerea în aplicare

- (1) Prezenta orientare produce efecte de la data notificării sale către BCN.
- (2) Băncile centrale din Eurosistem iau măsurile necesare pentru implementarea și respectarea prezentei orientări și le aplică de la 18 martie 2016. BCN informează BCE despre orice obstacole în calea implementării prezentei orientări și transmit BCE textele și metodele referitoare la aceste măsuri până la 18 ianuarie 2016 cel târziu.

Articolul 13

Raportare și revizuire

- (1) BCN transmit anual BCE rapoarte cu privire la implementarea prezentei orientări.
- (2) Consiliul guvernatorilor revizuieste prezenta orientare cel puțin la fiecare trei ani.

Articolul 14

Destinatari

Prezenta orientare se adresează tuturor băncilor centrale din Eurosistem.

Adoptată la Frankfurt pe Main, 12 martie 2015.

Pentru Consiliul guvernatorilor BCE

Președintele BCE

Mario DRAGHI